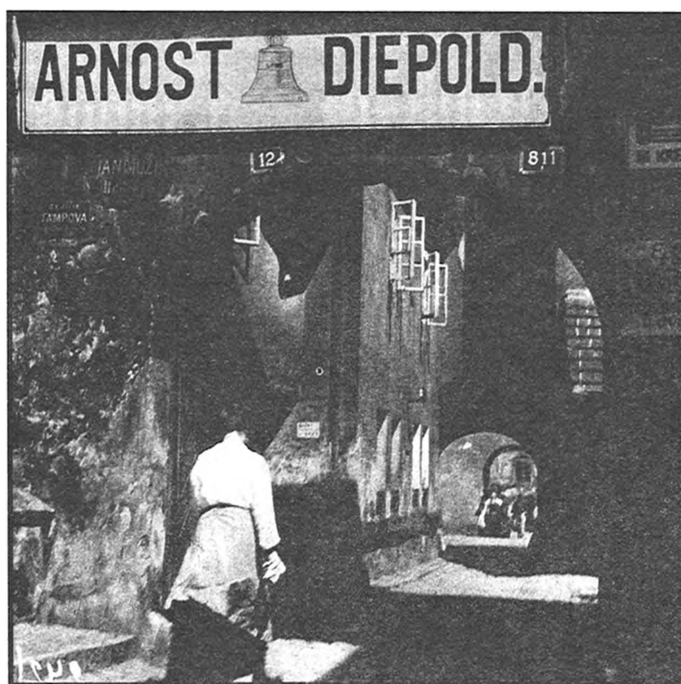

4/

Snahy o uchování původní podoby
zvonů přeléváných pražskou hutí Diepoldů
jako výraz zvonařské tradice

RADEK LUNGA - PETR VÁCHA

◀ Reklama zvonařství Arnošta Diepolda nad průjezdem do nádvoří Anežského kláštera, Anežská ulice čp. 811. Fotografie z počátku 20. století.
(Reprodukováno z knihy P. Scheufler: *Praha 1848-1914*, Praha 1986, s. 29.)

Všeobecně panuje názor o úpadku českého zvonařství v 18.–19. stol. a zvony zvláště z tohoto období se odsouvají stranou mezi předměty nepamatkové a nehodnotné. Takové hodnocení není podloženo širší znalostí problematiky ani poznáním zvonového fondu. Může, ale nemusí být tedy pravdivé.

Jako jedna z příčin úpadku se často uvádí skutečnost, že od 17. stol. začínají do Čech přicházet cizí mistři a lití zvonů se stává záležitostí nečeskou. Je ale nutné uplatnit nikoli národní, ale teritoriální princip. Na území Čech se totiž řemeslníci usazovali a dílna v nemálo případech existovala po dvě tři generace. Tak tomu bylo i v minulém století.

Hlavním problémem je však nedostatečné poznání, a přímo neznalost dochovaného zvonového fondu. Soupisy zvonů prováděné při válečných rekvizicích (1916-1918, 1942) si nakonec zachovaly úřední interní ráz (např. materiál shromážděný v tzv. Katastru zvonů pro Čechy a Moravu z r. 1915, cíleně provedeném jednak pro evidenci, jednak pro vyhledání umělecky cenných zvonů, nebyl nikdy zhodnocen). Ani po r. 1945 nebyly změny v počtu a skladbě zvonového fondu zjištěny a zbylé kampanologické památky zůstaly dodnes nepoznány.

Výsledkem je zmíněný názor, úsudek o úpadku, který nemusí být opodstatněný, ale nemůže (nechce) být změněn – a priori totiž objektivnímu poznání zabráňuje.

Náš drobný příspěvek chce naznačit, že i období minulého století skrývá jistou kampanologickou problematiku.¹⁾

Na přelomu 18. a 19. století se litím zvonů v Praze zabýval převážně rod Kühnerů: Josef Václav Kühner (zemřel 1802) na Novém Městě, jeho bratr František Josef Kühner (zemřel 1832) na Malé Straně a vdova po J. V. Kühnerovi, Anna Marie Kühnerová (zemřela 1816). Na činnost této dílny plynule navázal Karel Bellmann, který do Prahy přišel z pruského Královce, v roce 1810 se oženil s Annou, dcerou ovdovělé Anny M. Kühnerové, a pokračoval v práci kühnerovské huti.

Druhou významnou zvonařskou hutí, a o tu nám jde především, byla diepoldovská dílna. Tuto slévárnu v Praze založil Jan Konrád Diepold,²⁾ který se do Čech přistěhoval z Norimberka před rokem 1787.³⁾ Zpočátku bydlel na Malé Straně v Cihelné ulici čp. 102, později se přestěhoval na Staré Město, do objektu Anežského kláštera čp. 811/12. Zde je připomínán v roce 1814.⁴⁾ Diepoldovská huť pak v tomto objektu působila více než sto let, a to v prostoru bývalé velké klášterní kuchyně. Otázkou je, kdy byla huť založena. Ve firemním reklamním inzerátu z r. 1891 je uváděn rok založení 1782, v jiném (z roku 1884) rok 1795. V odpovědi na prosbu Moritze Lüssnera o získání základních informací o Diepoldově dílně⁵⁾ uvádí v roce 1886 zvonař Josef Diepold, že dílna funguje v Praze již přes 95 let – to by znamenalo založení někdy před rokem 1791. Ješ-

tě v roce 1787 je Jan Konrád Diepold uváděn v matrice jako „Glockengiesser-Gesell“,⁶⁾ tedy tovaryš nebo pomocník zvonaře. V Praze byly tehdy ještě činné dílny zvonařů Kühnerů, v roce 1791 umírá starý zvonař J. K. Schuncke, kovolictvím-zvonařstvím se tehdy zabývali mj. i Jiří Mayer (zemřel 1808), Jan Hosser, Fridrich Schnitter (zemřel 1797). Konstatujme tedy, že samostatnou živnost založil Jan Konrád počátkem 90. let 18. století. Liti zvonů nebylo zpočátku hlavní činností slévárny. Ačkoliv syn Jana Konráda, Josef Prokop Diepold, uvádí do matričních zápisů od roku 1814 povolání důsledně „Glockengiesser“, z období do roku 1857 známe pouze jediný diepoldovský zvon.⁷⁾ Je pravděpodobné, že hlavní část výroby stála na kovoliteckých výrobcích jiného druhu, než byly zvony – z těch snad jen zvonky malé, bez výzdoby a nesignované: oltární, při vstupu do sakristie, stolní; nesmíme také opominout fakt, že téměř neznáme soudobou produkci hodinových cymbálů, které byly běžnou součástí zvonařské výroby, ale jichž se dochoval nepatrný zlomek.

Dílnu převzal po otci (Josefu Prokopovi) Josef Václav (narozen 15. 3. 1821), který od něj obdržel v roce 1840 výuční list.⁸⁾ Ojedinělé jsou dva zvony z roku 1857, ulité bratry Diepoldy.⁹⁾ Snad si bral mladý Josef Václav na pomoc některého ze svých tří bratrů.¹⁰⁾ Nejstarší známé zvony lité pouze Josefem Diepoldem (juniozem?) pocházejí ze 60. let 19. století.¹¹⁾

Až do 70. let 19. století pracovaly v Praze dvě zvonařské dílny: Diepoldova a v Jungmannově ulici na Novém Městě Bellmannova. Syn Karla Bellmanna staršího, Karel, jenž úspěšně podnikal a byl majitelem nejen továrny na zvony, ale i tiskařského velkopodniku, přenechal posléze vedení dílny své sestře, Anně Bellmannové, jejíž poslední známé zvony jsou datovány rokem 1873.¹²⁾ Po tomto roce již Anna Bellmannová v liti zvonů nepokračovala.¹³⁾ Je pravděpodobné, že při likvidaci její dílny alespoň část technické výbavy (reliéfy, reliéfní pásy atd.) zakoupil Josef Václav Diepold. Některé jeho zvony se totiž až příliš nápadně podobají zvonům bellmannovským, a to stejnou výzdobou uch koruny, točnými reliéfy a především shodnou kompozicí ozdobení zvonu (provedením a umístěním ornamentálních a rostlinných pásů). Snad není bez významu ani to, že souvislá řada Diepoldových zvonů začíná od roku 1873.

V roce 1887 (12. září) J. V. Diepold zemřel a dílnu vedla jeho žena Anna. Název firmy zůstal zachován a zvony z období přechodných let jsou signovány „JOSEF DIEPOLDT“ (takto podepisované zvony byly lity ještě v roce 1893). V roce 1891 na Všeobecné výstavě v Praze již firmu „Josef Diepoldt“ reprezentoval v zastoupení své matky Arnošt Diepold, syn Josefa Václava.¹⁴⁾

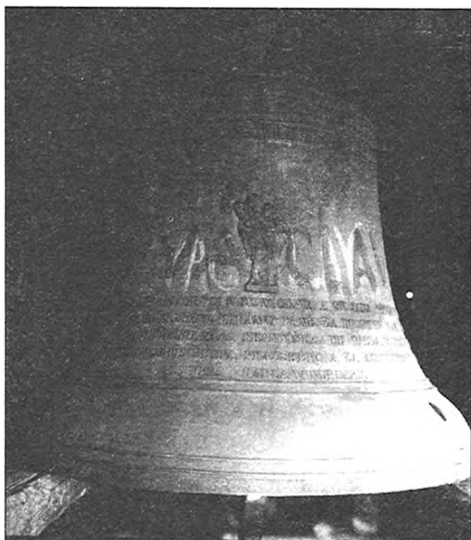
Jeho dílna produkovala zvony v období 1889-1914,^{14a)} po první světové válce (v roce 1919) svou činnost obnovil. Nejmladší dosud známý zvon Arnošta Diepolda je doložen v roce 1928.

Zvonařská dílna fungovala po celou dobu své existence v objektu Anežského kláštera, což dokládá trochu kuriózním způsobem i nápis na jednom ze dvou

zvonů litých v r. 1888 do kostela sv. Jiří ve Vraném nad Vltavou: „SV. (sic!) ANEŽKA ČESKÁ KDE VAŘÍVALA, TAM MNE VDĚČNÁ MYSL UTVOŘILA. ULIL JOS. DIEPOLDT ZVONÁŘ V PRAZE.“¹⁵⁾

Od 70. let 19. stol. až do první světové války byli Diepoldtové jedinými pražskými zvonáři. Většina zvonů, nově litých nebo přeléváných, určených v tomto období pro Prahu, pocházela právě od nich. V období mezi válkami, za velké konjunktury lití zvonů, se v Praze uplatnily i další, mimopražské firmy (Rudolf Manoušek a spol. z Brna; Karel Šilhavý z Pardubic; Oktáv Winter z Broumova; Buřil, Švagerka a spol. – později Buřil a Riss z Kuklen u Hradce Králové; Perner z Českých Budějovic; Richard Herold z Chomutova; Václav Červený z Hradce Králové a další). Z třicátých let našeho století není znám žádný Diepoldův zvon a dílna tehdy zanikla.

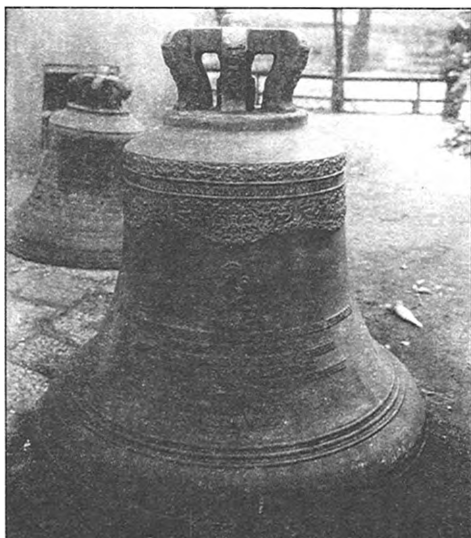
Výrazný podíl diepoldovské produkce představují přeléváné zvony. Zvony byly přelévány hlavně z důvodu puknutí či jiného velkého poškození a po jejich zániku při požáru. Původní zvony byly buď nahrazeny zvony zcela novými, které existenci originálů vůbec nepřipomínaly, nebo byly připomenuty v nápisu, případně byla uchována jejich původní výzdoba. Uchovávání (ale také přejímání) jednotlivých reliéfů a jejich další používání je obvyklé od středověku až do současnosti. Výjimečně se setkáváme se snahou uchovat výzdobu celého zvonu, tedy nejen jednotlivé motivy, ale i celkovou kompozici výtvarného zpracování. Právě tyto snahy nalézáme v diepoldovské huti a máme je doloženy několika zvony. Následujících devět vybraných popisů zvonů, chronologicky seřazených, je vhodnou ilustrací zmíněného jevu. Nejstarší ze zvonů ulil Josef Diepold, ostatní jsou dílem Arnošta Diepolda. Tři zvony jsou mimopražské a dochovaly se dodnes. Z pražských ukázek ušetřily válečné rekvizice pouze zvon z kostela na Karlově. Podoba a popis rekvírovaných zvonů byly rekonstruovány podle fotografií a s ohledem na archivní prameny.

1

2

3

1. Zvon „Václav“, přelítý od Arnošta Diepolda v roce 1895,
původně ulitý roce 1507 od Bartoloměje Pražského. Zadní strana s reliéfem sv. Jana Nepomuckého a nápisem. Rekvírován v roce 1916. (Foto ze sbírek Muzea hl. m. Prahy.)

2. Zvon přelítý od Josefa Diepolda v roce 1916,
fotografován položený na korunu zvonu č. 7. Původní zvon byl ulit pravděpodobně kolem poloviny 18. stol. Reliéf Panny Marie s Ježíškem. Rekvírován v r. 1916. (Foto ze sbírek Muzea hl. m. Prahy.)

3. Zvon „Jan Nepomucký“, přelítý od Arnošta Diepolda v roce 1901,
původně ulitý roku 1729 od Zachariáše Dietricha. Čelní strana s Madonou a nápisem. Rekvírován v roce 1916. (Foto ze sbírek Muzea hl. m. Prahy.)

1. Praha 2 – Nové Město, kostel sv. Štěpána¹⁶⁾

Zvon přelitý roku 1890 od Josefa Diepolda. Průměr 37 cm, hmotnost cca 32 kg. Zavěšen v kostelní věži. Rekvírován za první světové války v roce 1916.

Koruna se čtyřmi hladkými uchy. Základ s fabionem na stupínku (?). Na horním okraji hrana. Níže nápisová páska sevřená jednoduchými linkami: „PŘELIL JOS. DIEPOLDT ZVONAŘ V PRAZE 1890.“. Pod tím v kroužcích zavěšené festony se slunečnicí, pod příjmením zvonaře vsazena hlavička andílka. Reliéf sedící Madony s dítětem na pravé ruce (3/4 postavy). Věncem oddělen dvěma oblouny a odsazením (?). Na dolním okraji linka. (obr. na str. 43).

Z původního zvonu je zachována ornamentální výzdoba horního okraje. Nevíme, zda byla zavěšena na jediné lince, nebo pod nápisovou páskou se jménem zvonaře. Reliéf Madony byl rovněž zachován. Také profilace oddělující věnec může, avšak nemusí, vycházet z původní formy. Zvon je volnou kopií zvonu pravděpodobně z let 1740-1770.

2. Praha 2 – Nové Město, kostel Nanebevzetí Panny Marie a sv. Karla Velikého na Karlově

Zvon přelitý roku 1826 (od Karla Bellmanna), znovu přelit roku 1871 od Josefa Diepolda; vážil 51 liber (26,2 kg nebo 28,6 kg). Opět přelit roku 1892 od Arnošta Diepolda, průměr 35 cm, hloubka 24,8 cm, tloušťka věnce cca 2,5 cm.¹⁷⁾

Koruna šestiuchá. Ucha jsou od horního ohybu dolů okosena. Základ koruny s fabionem na stupínku. Na horním okraji hrana. Nahoře po obvodu oblounek, pod nímž zavěšeno šest květinových festonů, přerušených reliéfem na jižní straně: sv. Florián s praporcem, při levé noze hořící domek, u pravé nohy andílek s vědrem. Naproti, nad profilací oddělující věnec, nápis: „PŘELIL A. DIEPOLDT V PRAZE 1892.“. Věncem oddělen oblounkem – silnějším oblounkem – slabším oblounkem. Na horní oblounek přisedá zmíněný reliéf a nápis. Na věnci hrana.

Ve srovnání se zvonek č. 1 se tento zvon daleko více podobá originálu. Protože Arnošt Diepold přeléval již dvakrát přelitý zvon, můžeme usuzovat, že i oba starší odlitky se důsledně snažily uchovat původní formu. Jelikož takovýto přístup lze pokládat za výjimečný, musíme předpokládat i výslovný zájem vlastníka a objednavatele o zachování historické podoby. Původní zvon sem byl po roce 1789 přenesen ze zrušeného Vlašského špitálu (s bývalým kostelem sv. Karla Boromejského, ve Vlašské ulici na Malé Straně). Můžeme jej podle zachované výzdoby datovat do doby kolem poloviny 18. století nebo do třetí čtvrtiny 18. století.

3. Dědibaby, okres Mělník, zvonička

Zvon z r. 1893 od Arnošta Diepolda, o průměru 30,5 cm, hloubce cca 21 cm a tloušťce věnce 2,2 cm.¹⁸⁾

Korunu tvoří plochý sloupek se soklíkem. Základ s fabionem na stupínku. Na horním okraji zlom. Linka, pod ní rozmístěno devět andílčích hlaviček v rozvilinách. Na přední straně reliéf sedící svěťice s rukama v klíně, držící věnec, u nohy nakoso opřený blíže neurčený předmět. Zezadu nápis „NÁKLADEM OBCE JEĎIBABY (sic!) 1893. / ULIL ARNOŠT DIEPOLDT V PRAZE.“ (předryté linky). Věnec oddělen trojicí linek. Na dolním okraji linka.

Ač v nápisu není uvedeno, že se jedná o zvon přelitý, zvon má zcela evidentně barokní formu, a to včetně koruny. Jedná se o věrnou repliku zvonu z poloviny 18. stol., na níž byl pouze přidán nápis o novém ulití.

4. Kostelec nad Černými lesy, okr. Kolín, kostel sv. Andělů Strážných¹⁹⁾

Zvon z roku 1728, přelitý roku 1894 od Arnošta Diepolda, o průměru 91,5 cm, hloubce 74,5 cm a tloušťce věnce 6 cm.

Koruna se šesti hladkými uchy do hvězdice. Nevýrazné patky. Základ koruny po obvodu šikmý na stupínku. Na čepci čtyři listy akantu špičkami zasahují přes oblínu na horním okraji. Nahoře rozvilinový květinový ornament (tři květy, prostřední růže, pravý kalichovitý). Dvě linky. Nápis začínající na jihu: „/trojlist/ PRZE LITY JEST ZWON TENTO NAKLADEM ZADUSSY S: JANSKEHO KE CZTI A CHWALE BOZI MARI: P: A S J KRZITELE L: P: 1728.“. Dvě linky. Rozvilinový ornament s kartušemi s vypichovaným monogramem MA (v originálním provedení je monogram sestavený z perel). Jedna linka – mezera. Zavěšený osově souměrný ornament: maskaron v rozvilinách (6x). Na straně jižní Ukřížovaný; v patě kříže kartuše s vypichovaným monogramem IHS. Po stranách dvě vázy se třemi šalvějovými listy. Níže nápis: „ZA WRCHNOSTI C: W: K: O: P: P: TERESIAE I: TITU: P: : I / ZE SAVOIE ROZENE K: ZLICHTENSTEINU P: NA / KOSTELCZY AVRZENIEOWSY A SSKWORCZY“ (AE ve slově TERESIAE spojeno). Po stranách nápisu váza s trojicí šalvějových listů. Nad vázami vlevo sv. Jan Křtitel s ležícím beránkem, vpravo sv. Václav s praporcem v pravé ruce, štít drží rukou levou. Na protější straně korunovaná Madona s žezlem, s dítětem držícím jablko na levé ruce. Pod Madonou čtyřřádkový nápis: „(ručička) ZA. DIEKANA W: P: JANA HINKA NEUPAURA / SACERDOTE JUBILATO / (ručička) ZA HEGTMA: UPO: P: FRANTISKA LUD: BRYKCIA / (ručička) A AURZEDLNIAK ZADUSSNIHO P: WACZLAWA WANKA.“. Vlevo

váza se třemi šalvějovými listy, výše biskup se šikmo postavenou berlou, v pravé ruce držící zdvižený kříž. Vpravo sv. Jan Nepomucký s křížem našikmo, stojící na kartuši – zvonařské značce s písmeny N P (= Nicolao Pricquey). Níže v ornamentálním rámečku text: „NICOLAO PRICQVE / ME FECIT IN REGIA / VRBE IVNORIS BOLE / SI A“. Nad rozhraním věnce linka. Věncem oddělen linkou – obloučkem – linkou. Na věnci shora linka. Nad ní na jihu: „PO DRUHÉ PŘELIT L. P. 1894 ZVONAŘEM ARNOŠTEM DIEPOLDEM V PRAZE.“. Na dolním okraji čtyři linky. Linky v horní části zvonu jsou nedobře vytočené. Na věnci uvnitř je zlom.

Zvon je vědomě vytvořen jako faksimile původního zvonu. Zvonaři se nepodařilo zcela vystihnout charakter pricqueyovských zvonů, zdobených v mělkých reliéfech. V tak nízkých reliéfech, typických pro zvonaře lotrinského původu, Arnošt Diepold pracovat nedovedl. Rovněž koruna zvonu je typicky diepoldovská a zvonař se soustředil pouze na výzdobu korpusu zvonu. Mimořádná pozornost je však věnována nápisům, jejichž reprodukce není stoprocentní, ale je velmi věrohodná. Původní kompozice zvonu je pečlivě zachována. Profilace je novodobá, ale snaží se respektovat originál.

5. Skuhrov nad Bělou, okr. Rychnov nad Kněžnou, kostel sv. Jakuba Většího

Zvon ze 3. čtvrtiny 15. stol, přelitý roku 1895 od Arnošta Diepolda, průměr 58,8 cm, hloubka 41,5 cm, tloušťka věnce 4,3 cm.²⁰⁾ Koruna se šesti uchy do hvězdičky. Základ s fabionem, po obvodu šikmý. Čepec dvojklenutý. Nahoře hrana. Těsně pod hranou nápisová páska v minuskuli, sevřená v oblouncích: /zvon/ hlas volající pojdte sem dobrzi i vi hrisnici kv panv svemv vzdavejte / cest a chvalu.“²¹⁾ Na boku pod začátkem nápisu Ukřížovaný na kříži. Věncem oddělen oblounem. Nad rozhraním věnce na přední straně: „PŘELITÝ OD ARNOŠTA DIEPOLDA V PRAZE V ROCE 1895.“. Dole hladká obruba.

V době dokumentace byl zvon na čelní straně puklý.

Provedení zvonu je charakteristické pro produkci Arnošta Diepolda. Koruna má ucha do hvězdičky, oblounky nahrazují originální linky. V tomto případě se jedná o uchování pouze některých prvků původního zvonu. Nicméně díky tomu můžeme získat představu, jak vypadal originál. Významným znakem, který zůstal zachován, je dvojnásobné klenutí čepece zvonu. Máme dochován celý nápis, i když jeho forma je modernizována a dělicí znaménka chybí. To nám umožňuje určit původní zvon jako dílo z 2. poloviny 15. století.

6. Praha 1 – Staré Město, kostel sv. Havla

Zvon „Eliáš“ z roku 1507 od Bartoloměje Pražského, přelitý roku 1895 od Arnošta Diepolda (byl pojmenován „Václav“). Průměr 106 cm, výška 92 cm, hmotnost cca 700 kg. Rekvírován za první světové války v roce 1916.

Koruna se šesti uchy do hvězdice. Základ výrazný, po obvodu zaoblený, s fabionem (?). Na horním okraji hrana, níže dvouřádkový nápis gotickou minuskulí. Oba řádky sevřeny v jednoduchých linkách. Věrná replika původního nápisu, začátek nad reliéfem sv. Jana Nepomuckého. První řádek: „/ležatá lilie/ anno /lilie/ domini [* millecimo * ccccc * septimo * en * ego * campana * nvnqvam * pronvnc(c)io * vana * ignem * vel]/zvon/ fectvm /konvice/ bel /lilie/“. Druhý řádek: „lvm /zvon/ avt /dvě konvice/ fvnvs /lilie/ [honectvm * qvi * me * fecit * magicter * bartolomevs * nomen * habet * in * nova * ci]vitate /konvice/ prageni /ležatá lilie/“. Hvězdička označuje nerozlišená znaménka. Na přední straně reliéf sv. Václava. Pod ním nápis: „SV. VÁCLAVE ORODŮJ ZA NÁS. / NÁKLADEM NÁBOŽENSKÉ MATICE PŘELIL ARNOŠT DIEPOLD V PRAZE“. Na zadní straně stojící sv. Jan Nepomucký, s křížem nakoso a hlavou k němu nachýlenou, pod nohama soklík. Pod reliéfem pětiřádkový nápis až k rozhraní věnce: „[PŘEL]IT LÉTA PÁNĚ 1895 KU CTI SV. VÁCLAVA A SV. JANA NE[POMUCKÉHO] / [BÝ]VALÉHO FARÁŘE TOHOTO CHRÁMU PÁNĚ ZA DUCHOVN[Í VLÁDY] / [JEHO EMINEN]CÍ NEJDŮSTOJNĚJŠÍHO PÁNA FRANTIŠKA DE PAULA, KAR[DINÁLA] / [ZE SCHOEN]BORNŮ KNÍŽETE ARCIBISKUPA PRAŽSKÉHO A ZA ADMINIST[RÁTORA FARY] / TH. D^{RA} KARLA VONDRUŠKY.“. Věnc oddělen dvěma linkami. Nad dolním okrajem dvě linky (obr. na str. 43).

Celková podoba zvonu je spojením moderního diepoldovského zvonu s výzdobou zvonu původního. Původní zvon je dokumentován nápisem, rovněž členění celého korpusu linkami vychází z originálu. Nápis je vysoce věrným faksimile pozdně gotického nápisu mistra Bartoloměje Pražského, písmena jsou reprodukována zcela věrně včetně pravopisu a jsou zachována původní dělicí znaménka. Jednalo se o výjimečně kvalitní částečné faksimile zvonu z počátku 16. stol. (původní zvon „Eliáš“ měl shodný průměr 106 cm).

7. Praha 2 – Nové Město, zvonice u kostela sv. Štěpána

V roce 1901 přelil Arnošt Diepold zvon „Jan Nepomucký“ z roku 1729 od Zachariáše Dietricha. Rekvírován za první světové války v roce 1916.

Původní zvon o průměru 113,9 cm nesl tyto nápisy: nahoře „GEGOSSEN VON ZACHARIAS DIETRICH IN DER K. NEUEN STADT PRAG IM

4. Zvon umíráček „Panna Maria a Všichni svatí“ z roku 1731, ulitý od Zachariáše Dietricha. Reliéf Madony na oblacích. Rekvírován v roce 1916. (Foto ze sbírek Muzea hl. m. Prahy.)

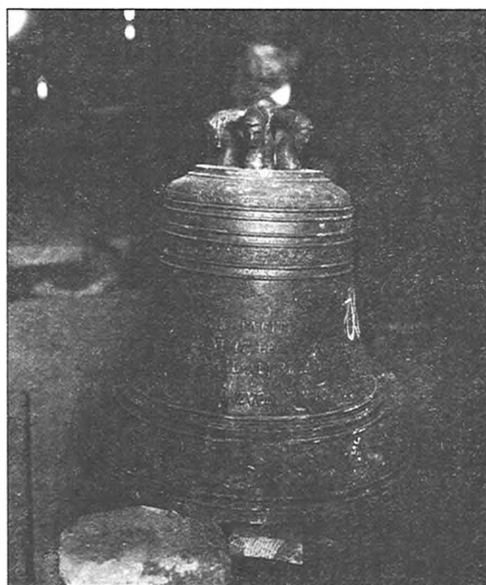
5. Zvon „Antonín Paduánský“, přelitý od Arnošta Diepolda v roce 1913, původně ulitý r. 1690 od Jana Pricqueye v Mladé Boleslavi. Fotografován z obou stran. Reliéf sv. Antonína Paduánského. Na protější straně nápis. Rekvírován v roce 1916. (Foto ze sbírek Muzea hl. m. Prahy.)

4

5

5

J. 1729“, na boku „ELingVI CorDe perennIs gLorIae sonItV IoannIs a NepoMVk apotheosIn annVntIabo“ a na protější straně „AD te ConfVgImVs eXVLes fILII“.

Přelitý zvon (jméno zachováno) o průměru 111 cm, výšce (bez koruny) 86 cm a hmotnosti cca 840 kg má korunu se šesti uchy do hvězdice, ucha zdobená akantovými maskarony mají patky. Základ koruny je mohutný, po obvodu kolmý, se zaoblenou hranou. Na horním okraji hrana. Pod ní pás rozvilinového ornamentu s páskou. Pod ním linka – mezera pro nápis – linka. Nápis umístěn na čelní straně: „PŘELIL ARNOŠT DIEPOLD ZVONÁŘ V PRAZE.“. Pod ním je zavěšen velký rozvilinový ornament s proplétanou páskou. Na čelní straně reliéf s polopostavou korunované Madony na oblacích, s Ježíškem na levé ruce, oba s kruhovými svatozářemi. Pod reliéfem vystředěný osmiřádkový nápis: „„ZVON TENTO ULIT BYL V ROCE 1729 ZACHARIÁŠEM DIETRICHEM / A BYL PŘELIT LETA PÁNĚ 1901, / KDYŽ BYL PRIMASEM KRÁLOVSTVÍ ČESKÉHO / LEV SVOB. PÁN SKRBENSKÝ Z HRŠTĚ, / STAROSTOU KRÁLOVSKÉHO HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY / J.U.DR. VLADIMÍR SRB / A FARÁŘEM OSADY U SV. ŠTĚPÁNA / V.D.P. MATĚJ BAŤHA.“.“ Písmo R v titulu JUDR. je menší a stojí na pomlčce nad tečkou. Naproti se nachází reliéf sv. Jana Nepomuckého s křížem našikmo, hlavou k němu nachýlenou a s palmou v pravici. Věнец oddělen třemi linkami. Dole hladká obruba (obr. na str. 43).

I když bychom ze samotného přelitého zvonu nemuseli vytušit, že se jedná o faksimile barokní práce, je tomu tak. Jak vypadala kompozice původního zvonu, si můžeme ověřit na menším originálním zvonu od Zachariáše Dietricha, litém do téhož kostela. Oba zvony byly při rekvizici v roce 1916 vyfotografovány, a tak je možné provést srovnání (obr. na str. 48).

Zvon umíráček „Panna Maria a Všichni svatí“ od Z. Dietricha z roku 1731 o průměru 63 cm, výšce (bez koruny) 53 cm a hmotnosti cca 150 kg měl šestiuchou korunu a ucha zdobená akantovým maskaronem, mezi uchy žebérka. Základ koruny byl nahoře trychtýřovitý a po dolním obvodu šikmý. Na horním okraji byla hrana. Pod ní rozvilinový ornament s páskou a nápisová páska sevřená jednoduchými linkami: „LAVDATE DOMINVM OMN[ES GE]NTES: LAVDATE EVM OMNES POP[VLI ANNO] 1731“. Pod tím na kruzích zavěšené festony se slunečnicí. Na čelní straně umístěn reliéf dotýkající se trojice linek oddělujících věnc: polopostava korunované Madony na oblacích, s Ježíškem na levé ruce, oba s kruhovými svatozářemi (totožná s reliéfem na Diepoldově zvonu). Na protější straně dva reliéfy: na soklíku stojící sv. Barbora s kalichem s hostií v pozdvížené levici, s palmovou ratolestí v pravé ruce, s věží u nohou, a v dalmatiku oděný sv. Štěpán s paprskovou svatozáří, s palmovou ratolestí v levici, s kamením u pravé nohy, v pravici držící

kámen (?). Věncem oddělen třemi linkami, střední s tenkou linkou těsně shora. Dole měl zvon hladkou obrubu (obr. na str. 48).

Vrátíme-li se k Diepoldově přelitému zvonu, vidíme, že má sice typicky diepoldovskou korunu s uchy do hvězdice, ale ucha jsou zdobena maskarony, které byly použity na originálu. Ornamentální reliéfy jsou rovněž reprodukcí originálu. Polopostava korunované Madony na oblacích je naprosto shodná (ovšem s reliéfem na jiném zvonu – teoreticky je možné, že by se týž reliéf dvakrát, na různých zvonech, opakoval), přejat byl i sv. Jan Nepomucký.²²⁾ Profilace dolní části zvonu je stejného typu.

8. Praha 1 – Staré Město, kostel sv. Jakuba

V roce 1913 přelil Arnošt Diepold zvon „Antonín Paduánský“ z roku 1690 od Jana Pricqueye z Mladé Boleslavi, z minoritského kostela sv. Jakuba v Praze.²³⁾ Rekvírován za první světové války v roce 1916.

Původní Pricqueyův zvon o průměru 65,8 cm a hmotnosti cca 168 kg nesl nápisy „THAVMATVRGO DIVO ANTONIO PADVANO SACRA ANNO 1690.“ a „ECCE+DOMINI, FVGITE PATRES ADVERSA VICIT LEO DE TRIBV JVDA RADIX DAVID, ALLELVJA! ALLELVJA!“.

Přelitý zvon (jméno zachováno) měl průměr 66 cm, výšku (bez koruny) 54,5 cm a hmotnost cca 180 kg. Koruna se šesti uchy do hvězdice, ucha zdobena lidskými maskami v kápích. Základ koruny s fabionem na stupínku, kolem něj linka, na níž křížem zavěšeny čtyři akantové listy. Horní okraj ozdoben vavřínovým věncem, opačné úseky převázány stuhou. Pod tím dvě linky. Nápis zabírá tři čtvrtiny obvodu: „THA[VMATVRGO] DIVO ANTONIO PADVANO SACRA A[NNO 169]O.“. Pod tím dvě linky. Pás rozvilinového ornamentu. Pod ním dvě linky, na spodní střídavě zavěšeno po čtyřech ozdobách: andílčí hlavička (na hlavních osách), list akantu, stylizované granátové jablko. Na čelní straně reliéf sv. Antonína Paduánského s Ježíškem na levé ruce a s liliemi v pravé ruce. Na protější straně čtyřřádkový nápis: „ECCE+DOMINI, FVCITE PARTES / ADVERSAE VICIT LEO, DE TRIBV / [I]VDA, RADIX DAVID, ALLELVA, ALLELVA / (odděleno větší mezerou) [PŘEL]IL ARNOŠT DIEPOLD ZVONAŘ V PRAZE L.P. [1913.]“. Věncem oddělen shora linkou – linkou na liště – linkou. Na dolním okraji obíhají dvě linky. Na střední části zvonu je patrné vytáčení formy (obr. na str. 48).

Koruna je svým tvarem (uspořádáním uch do hvězdice) typicky diepoldovská a rovněž výzdoba uch vychází ze vzorů používaných Josefem Diepoldem. Použitý typ písma (nahore i na boku) je moderní. Jinak se ale zvonař snažil

o uchování celkové podoby původního Pricqueyova zvonu. Věrně reprodukoval horizontální členění linkami a charakteristické motivy, jako akantové listy na čepci a výzdobu v horní části korpusu (nápis, vavřínový a rozvilinový pásek, hlavičky). Zajímavým prvkem jsou stopy po vytáčení formy, které jsou příznačné pro pricqueyovské zvony a s největší pravděpodobností byly vyrobeny zcela záměrně s cílem napodobit originál. Znění nápisů nebylo změněno (zachován zůstal i křížek v prvním řádku), zvonař se však nevyvaroval chyb (C místo G ve slově FVGITE, přehození T a R ve slově PATRES).

9. Praha 1 – Staré Město, kostel Panny Marie před Týnem

V roce 1903 přelit od Arnošta Diepolda velký zvon „Vojtěch, František, Josef“ ze severní věže Týnského chrámu, původně ulitý od Karla Bellmanna v roce 1826. Také tento zvon se řadí k naší popisované skupině. Rekvírován v první světové válce.

Původní zvon „Vojtěch“ z roku 1826 od Karla Bellmanna, o průměru 122,4 cm a hmotnosti cca 1235 kg, měl korunu se šesti uchy zdobenými lidskými maskami v roušce. Základ šikmý na stupínku. Na horním okraji hrana. Nahoře zvon ozdoben pásem ornamentu v linkách: spojenými stonky s listy a šišticemi. Na čelní straně vedle sebe tři reliéfy. Zleva sv. Prokop s ďáblíkem u nohou, s berlou v levé ruce, mitrou, paprscitou svatozáří, s pravou rukou pozdvíženou, ďáblík je proklán kopím; sv. Jan Nepomucký ležící na poduškách, s křížem v sepjatých rukou na prsou, nad ním nebesa a anděl s kadidelníci; sv. Josef s Ježíškem držícím našikmo křížek. Pod tím nápis ve dvou řádcích: „Baptifata [um / Adalbertus, Franciscus, Josephus.“. Naproti osmiverší v novogotické kurzívě: „[Gott] laß nie wieder mich vom Blitz verzehren, / [entfer]n immer von mir Feuersglut; / [lass] meinen Klang zur Andacht ewig wahren, / [Und] gib den Christen festen Sinn und Muth! / [dich] anzubethen, und es zu erkennen: / Das du es seyst, der über Nacht und Licht! / und alle die so deinen Namen nennen, / Ein mächtig Seyn – und auch Zerstörung spricht.“. Níže: „[Gegossen] in Prag von Karl Bellmann k.k. Hofglockengießer im May 1826.“. Věncem oddělen šora linkou – silnou linkou uzavřenou v linkách – linkou. Na věnci hrana. Dole obíhá v linkách široký pás větévek s dubovými listy a žaludy.

Nový, přelitý zvon o průměru 125 cm a hmotnosti cca 1200 kg má šestiuchou korunu s uchy do hvězdice, vpředu zdobenými plochými mužskými maskarony. Základ koruny je s fabionem na stupínku. Na horním okraji hrana. Nahoře je zvon ozdoben pásem ornamentu v linkách: spojenými větévkami (stonky) s členitými listy a šišticemi. Níže na boku tři reliéfy vedle sebe – totožné s reliéfy na zvonu K. Bellmanna. Pod nimi umístěn osmířádkový vystředěný nápis: „ZA ČASU / PANOVÁNÍ PAPEŽE PIA X., KDYŽ BYLI / KNÍŽETEM

ARCIBISKUPEM PRAŽSKÝM / KARDINÁL LEV SKRBENSKÝ
 SVOB. PÁN Z HŘÍŠTĚ / A HLAVNÍM FARÁŘEM U M.B. PŘED
 TÝNEM / MSGR. DR. EDUARD KNOBLOCH / POKŘTĚN BYL TEN-
 TO ZVON OPĚTNĚ NA JMÉNO / VOJTĚCH FRANTIŠEK JOSEF".
 Naproti sedmnáctiřádkový vystředěný nápis: „LÉTA PÁNĚ MDCCCCIII /
 ZA PANOVÁNÍ KRÁLE ČESKÉHO A CÍSAŘE RAKOUSKÉHO /
 FRANTIŠKA JOSEFA I., / KDYŽ BYLI STAROSTOU MĚST PRAŽ-
 SKÝCH PAN / JU DR. VLADIMÍR SRB, / NÁMĚSTKY JEHO PÁNO-
 VÉ / JUDR. KAREL GROŠ A JAN SEIFERT, / INSPEKTORY ZÁDU-
 ŠÍ PÁNOVÉ / FRANTIŠEK HUBÁČEK, BEDŘICH KOVAŘOVIC A /
 FRANTISĚK (sic!) PORTÍK, / REFERENTEM VECÍ ZÁDUŠNÍCH
 MAGISTRÁTNÍ SEKRETÁŘ PAN / JUDR. KAREL MARTINEK /
 A ŘEDITELEM ÚŘADU ZÁDUŠNÍHO / EMANUEL ŠULC; / ZVON
 TENTO, KTERÝ ROKU 1826 OD KARLA BELLMANNA V PRAZE /
 BYL ULIT, JEST PŘELIT OD / ARNOŠTA DIEPOLDA ZVONÁŘE NA
 STARÉM MĚSTĚ PRAŽSKÉM.“ (písmeno R v titulech DR. a JUDR. je men-
 ší). Nápis pokrývá celý plášť odshora až dolů. Věncí je oddělen shora linkou –
 silnou linkou uzavřenou v tenkých linkách – linkou. Na věnci hrana. Dole obí-
 há v linkách široký pás větévek s dubovými listy a žaludy. (Zvony popsány pod-
 le fotografií v Archivu hl. m. Prahy, sign. IV 21/28b, IV 21/29b).

Srovnáním dvou popisovaných zvonů zjistíme, že Diepold měl v úmyslu vy-
 tvořit faksimile staršího zvonu. Průměry zvonů (a hmotnosti) se liší nepatrně.
 Shodná je forma zvonu a využita byla jak původní ornamentální výzdoba (rost-
 linný pás nahoře a dole) a reliéfy, tak i členění linkami. Dobové nápisy jsou nové.
 Diepold zde uplatnil své typické uspořádání uch koruny do hvězdice a nově je
 ozdobil. Znovu použité reliéfy svatých jsou zřetelnější a nepatrně upravené, je
 možné, že užil původní Bellmannovy matrice, získané snad v 70. letech od Anny
 Bellmannové.

Většina produkce diepoldovské hutě z 2. pol. 19. století a počátku 20. stole-
 tí podlehla zkáze při válečných rekvizicích a zvonů z té doby se dochovalo po-
 měrně málo. Ty, které se zachovaly, většinou nejsou evidovány a chráněny jako
 kulturní památky. Je-li tomu náhodou naopak, pak pouze proto, že byly zamě-
 něny se starším, dávno neexistujícím zvonem. Nejen však tyto zvony bývají
 v seznamech kulturních památek i v evidenci památkových ústavů *zcela opo-
 míjeny* a často o nich vůbec nevíme. Právě ty, které se snaží uchovat podobu
 zvonů zaniklých, zasluhují ochrany bezesporu a jednoznačně.

Poznámky

- 1) Máloliterý fond historických památek byl v našem století vystaven cílené likvidaci takového rozměru, v jakém byly provedeny válečné rekvizice v Čechách a na Moravě.
- 2) Na okraj k podobě příjmení Diepold(t). V matrice (viz pozn. 3) je jméno Jana Konráda uvedeno ve formě „Diepold“ a později i jako „Tippold“. Na zvonech od staršího Josefa se pravidelně setkáváme s variantou jména „Diepoldt“, mladší Arnošt užívá příjmení „Diepold“, výjimkou jsou jeho zvony ze staršího období (např. z roku 1892 na Karlově). V textu příspěvku je podoba jména sjednocena na „Diepold“.
- 3) Podlaha, A., *Materialie k slovníku umělců a uměleckých řemeslníků v Čechách*, Památky archaeologické, 27, 1915, s. 164; Pam. arch., 29, 1917, s. 54.
- 4) Podlaha, A., *Materialie...*, Pam. arch., 29, 1917, s. 54.
- 5) Diepoldův dopis psaný Moritzi Lüssnerovi 9. 6. 1886, v pozůstalosti Antonína Rybičky. V Literárním archivu PNP v Praze. Dopis je psán písařem, s připojeným krátkým českým dodatkem Diepoldovou rukou a razítkem jeho firmy. M. Lüssner (1813-1891), člen archeologického sboru Národního muzea a c. k. konzervátor, byl přítelem A. Rybičky, autora spisu „O českém zvonařství“, a zřejmě pro něj zjišťoval informace o Diepoldově dílně.
- 6) Podlaha, A., *Materialie...*, Pam. arch., 27, 1915, s. 164.
- 7) Jedná se o malý, dosud neznámý zvon od Jana Diepolda (Iohana Tiepolta) z roku 1812, o průměru 38,5 cm, hloubce 28,6 cm a tloušťce věnce 3,1 cm ze sanktusové vížky kostela Nanebevzetí Panny Marie v Modřanech. Dokumentován 7. 8. 1996.
- 8) Výuční list byl podepsán Josefem Diepoldem starším a dvěma cizími tovaryši. Lüssnerův dopis Rybičkově z 15. 4. 1886, v pozůstalosti Antonína Rybičky.
- 9) Zvon v kostele sv. Jana Křtitele v Noutonicích, okr. Praha-západ, nesl nápis: „Litý od zvonařů bratrů Diepoldů v Praze leta Páně 1857. Za faráře Ant. Slavička...“, Podlaha, A., *Posvátná místa...*, IV. díl, s. 62, 63. Zvon bratrů Diepoldů, z téhož roku, se nacházel v kostele sv. Palmacie v Budňanech (dnes Karlštejn), okr. Beroun, Podlaha, A., *Posvátná místa...*, II. díl, s. 39.
- 10) Do r. 1826 měl Josef Prokop Diepold 6 dětí (4 syny a 2 dcery), Podlaha, A., *Materialie...*, Pam. arch., 29, 1917, s. 54.
- 11) V roce 1866 přeléval zvony do kostela sv. Václava v Lukavci, okr. Pelhřimov, Soupis pelhřimovský, s. 108. V roce 1867 ulil zvon do kostela sv. Lukáše ve Svárově, okres Kladno, *Soupis kladenský*, s. 106.
- 12) Zvon z roku 1873 visel ve vížce školy na Komenského náměstí v Praze na Žižkově. Při rekonstrukci objektu byl snesen a dnes je – snad jen dočasně – uložen na Obvodním úřadě pro Prahu 3.
- 13) Ještě v roce 1884 je však připomínána jako majitelka dvou domů v Jungmannově ulici (spojené čp. 742 a 743, č. or. 24).
- 14) *Všeobecná zemská výstava v roce 1891 v Praze. Hlavní katalog* (red. J. Fořt), Praha 1891, s. 155, inzertní příloha, s. 120.
- 14a) Již v r. 1889 přeléval Arnošt Diepold dva zvony do kostela sv. Ducha v Trnově, okr. Praha-západ, Podlaha, A., *Posvátná místa...*, III. díl, s. 258.
- 15) Podlaha, A., *Posvátná místa...*, III. díl, s. 274.
- 16) Na fotografiích, podle kterých byly rekvírované zvony popisovány, není vždy vidět celý

nápis; takové části nápisu, které nebyly patrné z fotografie, jsou umístěny v hranatých závorkách, s určitostí je však můžeme doplnit. Nápisy jsou citovány v uvozovkách – ty nejsou jejich součástí, výjimkou je osmiřádkový nápis na zvonu č. 7.

- 17) Dokumentován 27. 7. 1995.
 - 18) Dokumentován 5. 8. 1993. Zvon byl bohužel nedávno ukraden.
 - 19) Zvon až do r. 1894 visel ve zvonici u hřbitovního kostela sv. Jana Křtitele. Po přelitu byl přenesen do kostela sv. Andělů Strážných. Dokumentován 17. 6. 1988.
 - 20) Dokumentován 22. 2. 1989 v Manouškově zvonařské dílně na Zbraslavi.
 - 21) Písmo nápisu je novodobé, zvonař se pokusil napodobit písmena gotické minuskule. Nápis končí v druhém řádku.
 - 22) To potvrzuje i zvon od Zachariáše Dietricha z r. 1735 ulitý pro kostel sv. Voršily na Novém Městě, kde je užita též svatojanská figura. Dokumentován 5. 2. 1995. Jen pro zajímavost – tentýž reliéf nacházíme také na nedatovaném zvonu od Iohanna Wenzela Kühnera z kostela Nejsvětější Trojice v Dobříši (Pam. arch. 29, 1917, v příloze k článku A. Podlahy, *Zvony odvedené k účelům válečným z okresů Blatenského, Milevského a Příbramského*, s. 135-136, tab. č. XII/1.)
 - 23) Byl nejmenší ze souboru čtyř nových zvonů, ulitých Janem Pricqueyem pro minority v roce 1690 po ničivém požáru Starého Města v roce 1689, kterému zřejmě padly za oběť staré svatojakubské zvony.
 - 24) Tento počet nemusí být konečný. Autoři očekávají, že při soustavném průzkumu pražských zvonových stanovišť a archivního materiálu, který v současnosti provádějí, budou objeveny ještě další diepoldovské zvony.
- 24a) Viz pozn. 24.

Prameny a literatura

Archiv Ústavu dějin umění AV ČR, fond Zdeněk Wirth, sign. W-A-1-159, kart. 66, svazek 4. Literární archiv Památníku národního písemnictví, fond Antonín Rybička, korespondence s Moritzem Lüssnerem.

Archiv Národního muzea, Osobní fond Eduarda Šittlera, kart. 8, inv. č. 466. Rukopisný sešit s popisy pražských zvonů určených k rekvizici za první světové války.

Státní ústřední archiv, fond Zemský památkový úřad (1912-1926), inv. č. 23, kart. 61, 63, 65 (Katastr zvonů pro Čechy z roku 1915).

Zap, K. L.: *Sammlung der grösseren Gelaeute Böhmens Enthaltend die Nahmen, den Giesser, das Alter, die Schwere, und den Durchmesser des unteren Randes der einzelnen Glocken*, Praha 1827-1830, rukopis v Archivu Národního muzea, sign. XA 22, inv. č. 327.

Týž: *Inscriptiones Campanarum Pragae*, Praha 1827, rukopis v Archivu Národního muzea, přiloženo k sign. XA 22, inv. č. 327.

Soubor fotografií rekvirovaných pražských zvonů pořízený vojenským stavebním útvarem, který zvony za první světové války v Praze snímal. Ze sbírek Muzea hl. m. Prahy.

Podlaha, A.: *Posvátná místa království Českého. Dějiny a popsání chrámů, kaplí, posvátných soch, klášterů i jiných pomníků katolické víry a nábožnosti v království Českém*. Díl I.-VII., Praha 1907-1913.

Rybička, A.: *O českém zvonařství. Studie kulturní, Pojednání Královské české společnosti nauk*, řada VII, sv. 1, třída filos. – histor. – filologická, č. 1, Praha 1885.

týž: *Dodavky k studii kulturní: O českém zvonařství, Zvláštní otisk z Věstníku královské české společnosti nauk*, třída filos. – histor. – filologická, roč. 1887, Praha 1888, s. 175-182.
Soupisy památek historických a uměleckých, sv. 1-51, Praha 1897-1934.
Všeobecná zemská výstava v roce 1891 v Praze. Hlavní katalog (red. J. Fořt), Praha 1891.

Autoři děkují a jsou zavázáni PhDr. Kateřině Bečkové z Muzea hl. m. Prahy za vyhledání a poskytnutí fotografií pražských zvonů rekvírovaných za první světové války.

Seznam zvonů litých diepoldovskou hutí pro Prahu

Tabulka ukazuje všechny zjištěné práce dílny Diepoldů určené pro Prahu.²⁴⁾ Pokud byl zjištěn průměr nebo hmotnost (popř. jméno zvonu), byly zaznamenány. V kolonce „Zachování“ jsou křížkem označeny existující zvony. Zvony jsou seřazeny vzestupně podle roku ulití a k osobě zvonaře jsou přiřazeny podle signatury na zvonu (nikoli podle skutečného výrobce – týká se to období 1887-1893, kdy byl Josef Diepold již po smrti, ale vdova Anna a syn Arnošt lili některé zvony pod jeho jménem).

Zvonů jsou celkem 134 kusy (1 od Jana Diepolda, 47 od Josefa Diepolda, 80 od Arnošta Diepolda, u 6 zatím neurčeno, zda pocházejí od Josefa, nebo Arnošta Diepolda), dodnes dochováno pouhých 8 exemplářů (po jednom zvonu od Jana a Josefa Diepolda, 6 zvonů od Arnošta Diepolda).^{24a)}

Památkové ochrany nepožívá ani jeden zvon, čtyři jsou navrženy k prohlášení za kulturní památku.

Lokalita	Stanoviště	Památka	Jméno	Hmotnost	Průměr	Zachování
Modřany	kostel Nanebevzetí P. Marie	Jan Diepoldt zvon z r. 1812			38,5 cm	+
		Josef Diepoldt				
Nové Město	kostel Nanebevzetí P. Marie a sv. Karla Velikého	zvon přelity r. 1826 a 1871	umíráček			
Třeboradice	kostel Nanebevzetí P. Marie	zvon z r. 1867, přelity 1873				
Nové Město	Zemská porodnice s kaplí sv. Kříže	zvon z r. 1874			53 cm	
Libuš	zvonice v Libušské ul., pň čp. 1	zvon z r. 1875				
Nové Město	kostel Nejsv. Trojice v Podskalí	zvon z r. 1590, přelity 1875	Ježíš	620 kg	103 cm	
Malá Strana	kostel P. Marie Vítězné	zvon z r. 1829, přelity 1876			103 cm	
Ruzyně	donucovací pracovna	zvon z r. 1876				
Smíchov	kostel sv. Filipa a Jakuba na Malvazinkách	zvon z r. 1876				
Vinoř	kostel Povýšení sv. Kříže	zvon z r. 1569, přelity 1876				
Záběhlice	kostel Narození P. Marie	zvon z r. 1772, přelity 1876				
Nové Město	kostel Nejsv. Trojice v Podskalí	zvon z r. 1878				
Nové Město	kostel sv. Štěpána	zvon z r. 1585, přelity 1878			86,5 cm	
Vyšehrad	kaple sv. Martina	zvon z r. 1878			30 cm	
Hradčany	býv. špitál sv. Alžběty, Úvoz čp. 155	zvon přelity r. 1879				
Hradčany	kostel sv. Benedikta	zvon z r. 1880			40 cm	
Malá Strana	kostel P. Marie pod řetězem	zvon z r. 1880			58 cm	
Staré Město	kostel sv. Haštala	zvon z r. 1880			30 cm	
Vyšehrad	kostel sv. Petra a Pavla	zvon z r. 1880			43 cm	
Čakovice	kostel sv. Remigia	zvon z r. 1881			64 cm (?)	
Čakovice	kostel sv. Remigia	zvon z r. 1881			64,5 cm	+
Hradčany	kaple sv. Rocha na Strahově	zvon přelity r. 1882		52 kg		
Modřany	kostel Nanebevzetí P. Marie	zvon z r. 1882				
Hradčany	kostel sv. Jiří	zvon přelity r. 1883			35 cm	
Vinohrady	hřbitovní kaple sv. Václava	zvon z r. 1884				
Malá Strana	kostel P. Marie Matky ustavičné pomoci (u kajetánů)	zvon z r. 1554, přelity 1715 a 1885			94 cm	
Podolí	hřbitov	zvon z r. 1885				
Libeň	hřbitov	zvon z r. 1886			30 cm	
Libeň	hřbitov	zvon z r. 1886			38 cm	
Nebuše	kostel sv. Cyrila a Metoděje	zvon z r. 1886	Jan Nep., sanktus.	49 kg		
Nebuše	kostel sv. Cyrila a Metoděje	zvon z r. 1886	Maria	336 kg		
Nebuše	kostel sv. Cyrila a Metoděje	zvon z r. 1886	Václav	112 kg		
Žižkov	Olšanské hřbitovy, ústřední hřbitovní kaple	zvon z r. 1886			43,3 cm	
Staré Město	kostel sv. Františka z Assisi (u křižovníků)	zvon přelity r. 1887			52 cm	
Žižkov	kostel sv. Prokopa	zvon z r. 1887			107 cm	
Žižkov	kostel sv. Prokopa	zvon z r. 1887			43 cm	
Žižkov	kostel sv. Prokopa	zvon (?)				
Nusle	budova krajského trestního soudu	zvon z r. 1888				
Jinonice-Butovice	kostel sv. Vavřince	zvon z r. 1847, přelity 1889				
Malá Strana	kostel sv. Tomáše	zvon přelity r. 1889	Tomáš		73 cm	
Nové Město	kostel sv. Jindřicha a Kunhuty	zvon z r. 1889				
Vyšehrad	kaple P. Marie (na šancích)	zvon z r. 1889			43,5 cm	
Hradčany	chrám sv. Víta	zvon z r. 1542, přelity 1890	Marie		58 cm	
Nové Město	kostel sv. Štěpána	zvon přelity r. 1690			37 cm	
Hradčany	chrám sv. Víta	zvon z r. 1556, přelity 1891	Domlník		121,5-122 cm	
Smíchov	kostel sv. Vavřince na Petříně	zvon z r. 1893			43 cm	
Smíchov	kostel sv. Vavřince na Petříně	zvon z r. 1893			55 cm	
Smíchov	kostel sv. Vavřince na Petříně	zvon z r. 1893			66 cm	

Lokalita	Stanoviště	Památka	Jméno	Hmotnost	Průměr	Zachování
Řeporyje	kostel sv. Petra a Pavla	zvon neznámé datace Josef nebo Arnošt Diepold				
Stodůlky-Velká Ohrada	zvonička	zvon z r. 1891			24,5 cm	+
Střešovice	kostel sv. Norberta	zvon z r. 1891	Josef			
Střešovice	kostel sv. Norberta	zvon z r. 1891	sanktusník			
Střešovice	kostel sv. Norberta	zvon z r. 1891	Zikmund			
Smíchov	kostel Zvěstování P. Marie (v klášt. sv. Gabriela)	zvon z r. 1892			100 cm	
Smíchov	kostel Zvěstování P. Marie (v klášt. sv. Gabriela)	zvon z r. 1892			126 cm	
		Arnošt Diepold				
Vinohrady	kostel sv. Ludmily	zvon z r. 1891	Ludmila	2834 kg	168 cm	
Nové Město	kostel Nanebevzetí P. Marie a sv. Karla Velikého	zvon přelity r. 1892			35 cm	+
Prosek	kostel sv. Václava	zvon z r. 1572, přelity 1704 a 1892				
Košice	zámeček Cibulka	zvon z r. 1817, přelity 1893			kol. 40 cm	
Vinohrady	kostel sv. Ludmily	zvon z r. 1893	Maria	80 kg	56,5 cm	
Vinohrady	kostel sv. Ludmily	zvon z r. 1893	Prokop	1500 kg	135 cm	
Vinohrady	kostel sv. Ludmily	zvon z r. 1893	Václav	2000 kg	149,5 cm	
Vinohrady	kostel sv. Ludmily	zvon z r. 1893	Vojtěch	850 kg	112 cm	
Nové Město	kostel P. Marie Bolestné (u kláštera Alžbětinek)	zvon z r. 1761, přelity 1894	Tekla	183 kg	65 cm	
Nové Město	kostel sv. Klimenta na Poříčí	zvon z r. 1894				+
Zbraslav	kostel sv. Jakuba Většího	zvon z r. 1707, přelity 1894				
Staré Město	kostel sv. Havla	zvon přelity r. 1895				
Ďáblice	hřbitov	zvon z r. 1896				
Koloděje	kostel Povýšení sv. Kříže	zvon z r. 1896	sanktusník			
Lochkov	zvonička	zvon z r. 1897			32 cm	
Liboc	kostel sv. Fabiána a Šebestána	zvon z r. 1663, přelity 1843 a 1898			98 cm	
Nové Město	Všeobecná fakultní nemocnice, kaple sv. Josefa	zvon z r. 1899			42,5 cm	
Děvice	kostel sv. Matěje	zvon z r. 1900	Klement		73,5 (60 ?) cm	
Děvice	kostel sv. Matěje	zvon z r. 1900	Matěj		93 cm	
Staré Město	kostel sv. Haštala	zvon z r. 1900			41 cm	
Staré Město	kostel sv. Salvátora v Anežském klášteře	zvon z r. 1900				+
Bránilk	kostel sv. Prokopa	zvon z r. 1901	Antonín	350 kg	85 cm	
Bránilk	kostel sv. Prokopa	zvon z r. 1901	Prokop	180 kg	65 (68) cm	
Bránilk	kostel sv. Prokopa	zvon z r. 1901	Václav	120 (?) kg	35 cm	
Nové Město	kostel sv. Štěpána	zvon z r. 1729, přelity 1901			111 cm	
Nusle	kostel sv. Václava	zvon z r. 1901			53,5 cm	
Nusle	kostel sv. Václava	zvon z r. 1901			67,5 cm	
Dolní Chabry	zvonička	zvon z r. 1902				
Střížkov	kaplička	zvon z r. 1902				
Žižkov	kostel sv. Prokopa	zvon z r. 1902			36,5 cm	
Děvice	hřbitovní kaple	zvon z r. 1903				
Děvice	kostel sv. Matěje, hřbitov	zvon z r. 1903			35 cm	
Malá Strana	kostel P. Marie Vítězné	zvon z r. 1903			35 cm	
Nové Město	býv. nemocniční kaple, Žitná ul. 569/24	zvon z r. 1903			56,3 cm	+
Pankrác	kostel sv. Pankráce	zvon z r. 1903			37 cm	
Staré Město	kostel P. Marie před Týnem	zvon z r. 1826, přelity 1903			125 cm	
Žižkov	kostel sv. Prokopa, u sakristie	zvon z r. 1903				
Libeň	kaple Neposkv. Početí P. Marie v Libeňském zámečku	zvon z r. 1905				
Libeň	kostel sv. Vojtěcha	zvon z r. 1905			67 cm	
Nové Město	Všeobecná fakultní nemocnice, kaple sv. Josefa	zvon z r. 1905				
Vršovice	hřbitovní kaple	zvon z r. 1905				

Lokalita	Stanoviště	Památka	Jméno	Hmotnost	Průměr	Zachování
Žižkov	kostel sv. Prokopa	zvon z r. 1905	Archanděl Gabriel umíráček	50,2 kg	90 cm	
Malá Strana	kostel P. Marie pod řetězem	zvon z r. 1703, přelitý 1905			42 cm	
Bohnice	Psychiatrická kápecna v Bohnicích, pohřební kaple	zvon z r. 1910				
Žižkov	kaple sv. Anny	zvon z r. 1910			43 cm	
Holešovice	kostel sv. Antonína	zvon z r. 1913				
Nové Město	kostel sv. Jindřicha a Kunhuty	zvon z r. 1721, přelitý 1818 a 1913				
Nové Město	kostel sv. Jindřicha a Kunhuty	zvon z r. 1889, přelitý 1913				
Staré Město	kostel sv. Jakuba	zvon z r. 1690, přelitý 1913			67 cm	
Holešovice	kostel sv. Antonína	zvon z r. 1914			142 (134 ?) cm	
Holešovice	kostel sv. Antonína	zvon z r. 1914			112 cm	
Holešovice	kostel sv. Antonína	zvon z r. 1914	Božské Srdce Páně	860 kg	88,5 cm	+
Holešovice	kostel sv. Antonína	zvon z r. 1914	Karel Boromejský	500 kg	35 cm	
Holešovice	kostel sv. Antonína	zvon z r. 1914	Rafael, umíráček	31,9 kg		
Modřany	kostel Nanebevzetí P. Marie	zvon z r. 1914			40 cm	
Staré Město	kostel sv. Jakuba	zvon přelitý r. 1914			58 cm	
Vinohrady	býv. kaple sv. Aloise, nám. Jiřího z Poděbrad	zvon z r. 1914			36,5 cm	
Staré Město	kostel sv. Haštala	zvon z r. 1919				
Bubeneč	kostel sv. Gotharda	zvon z r. 1923				
Žábice	zámecká kaple Nejsvětější Trojice	zvon z r. 1923				
Chvaly	kostel sv. Ludmily	zvon z r. 1923				
Modřany	kostel Nanebevzetí P. Marie	zvon z r. 1923				
Slivenec	kostel Všech Svatých	zvon z r. 1923				
Staré Město	kostel sv. Jakuba	zvon z r. 1923			100 cm	
Staré Město	kostel sv. Jakuba	zvon z r. 1923			65 cm	
Staré Město	kostel sv. Jiří	zvon z r. 1923		35 kg		
Staré Město	kostel sv. Jiří	zvon z r. 1923	Jindřich		34 cm	
Staré Město	kostel sv. Jiří	zvon z r. 1923	Klekáníček	35 kg		
Staré Město	kostel sv. Jiří	zvon z r. 1923	Marie	613 kg		
Nové Město	kostel Nejsv. Trojice	zvon z r. 1924			100 cm	
Nové Město	kostel Nejsv. Trojice	zvon z r. 1924			108,6 cm	
Podolí	kostel sv. Michaela Archanděla	zvon z r. 1924	Archanděl Michael			
Podolí	kostel sv. Michaela Archanděla	zvon z r. 1924	P. Marie			
Podolí	kostel sv. Michaela Archanděla	zvon z r. 1924	Všichni Svatí			
Nusle	Husův sbor	zvon z r. 1925				
Staré Město	kostel sv. Havla	zvon z r. 1925			205 cm	
Staré Město	kostel sv. Havla	zvon z r. 1925			45 cm	
Staré Město	kostel sv. Havla	zvon z r. 1927			30 cm	
Dejvice	Husův sbor	zvon z r. 1928			100 cm	
Dejvice	Husův sbor	zvon z r. 1928			120 cm	
Dejvice	Husův sbor	zvon z r. 1928			78 cm	